

Movementem

Onderzoek | Advisering | Procesbegeleiding

Verslag
inwonersavonden
'Financieel gezonde gemeente'

**GEMEENTE
RENKUM**

Opbouw

In dit hoofdstuk worden de uitkomsten beschreven van drie groepsgesprekken met inwoners van de gemeente Renkum waarbij met inwoners in gesprek is gegaan over een financieel gezonde gemeente. Alvorens inhoudelijk wordt ingegaan op de resultaten, wordt stilgestaan bij de aanleiding van dit aanvullende onderzoek en de methodiek.

Aanleiding

In augustus en september 2019 is via het panel 'Renkum Spreekt' een onderzoek uitgevoerd over financiën van de gemeente. In totaal hebben 567 panelleden deelgenomen aan dit onderzoek. Een deel hiervan (198 panelleden) heeft aangegeven graag verder mee te denken en mee te praten met de gemeente omtrent dit onderwerp. Gemeente Renkum is op zoek naar concrete input vanuit deze panelleden met betrekking tot keuzes die gemaakt moeten worden om ervoor te zorgen dat de gemeente Renkum financieel gezonder wordt. Waar zouden inwoners op bezuinigen? Hoe zouden zij inkomsten verhogen? Welke afwegingen worden hierbij gemaakt? Met deze input kan gemeente Renkum gerichte keuzes maken omtrent financiën van de gemeente.

Groepsgesprekken

De drie groepsgesprekken vonden plaats op maandag 30 september van 19:30 tot 21:30 in de Raadszaal van het gemeentehuis in Oosterbeek, op dinsdag 1 oktober van 19:30 tot 21:30 in de Ontmoetingskerk in Doorwerth en op donderdag 3 oktober van 19:30 tot 21:30 in Doelum in Renkum. De sessies zijn begeleid door Movementem. Daarnaast waren op elke avond enkele raadsleden en een wethouder van de gemeente aanwezig. Tijdens de sessies is een aantal thema's met behulp van een PowerPoint presentatie op semigestructureerde wijze doorlopen. Dat wil zeggen dat de thema's vaststonden, maar de formulering van de vragen en antwoordopties niet vast lagen. Opzet was om in eerste instantie de spontane reacties en meningen te achterhalen, om vervolgens het onderzoeksonderwerp 'geholpen' aan de orde te laten komen. De PowerPoint presentatie heeft op deze manier gediend als een checklist om er zeker van te zijn dat alle vastgestelde onderwerpen aan bod kwamen tijdens de sessies. Met behulp van een geluidsrecorder zijn de groepsgesprekken opgenomen, zodat geen informatie verloren kon gaan. Hiervoor is vooraf expliciet toestemming gevraagd aan alle deelnemers. In lijn met de Gedragscode voor Onderzoek & Statistiek van de Nederlandse Marktonderzoek Associatie (MOA) – waarbij Movementem is aangesloten – zijn de uitkomsten anoniem verwerkt, zijn de geluidsopnamen inmiddels vernietigd en zijn de transcripten vertrouwelijk van aard.

Werving deelnemers

Gemeente Renkum en Movementem hebben gezamenlijk de werving van deelnemers verzorgd. 198 leden van het inwonerpanel 'Renkum Spreekt' die hebben aangegeven dat zij betrokken willen worden bij de verdere uitwerking van het onderzoek hebben een uitnodiging gekregen om deel te nemen aan de groepsgesprekken. Daarnaast heeft de gemeente Renkum een open link verspreid, waarmee inwoners die geen lid zijn van het inwonerpanel zich aan konden melden om deel te nemen aan de groepsgesprekken. Uiteindelijk hebben 36 inwoners deelgenomen aan de groepsgesprekken.

Resultaten

De resultaten van de groepsgesprekken worden per onderwerp integraal beschreven. Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen de drie sessies of individuen. De resultaten betreffen een objectieve weergave van de overall meningen van alle respondenten. Met andere woorden, de uitgefilterde rode raad van de sessies. Waar relevant worden afwijkende meningen apart vermeld. Bij de interpretatie van de resultaten dient er rekening mee te worden gehouden dat het gaat om de perceptie van de respondenten over de verschillende onderwerpen. Het is mogelijk dat hierin feitelijke onjuistheden zitten, hierin is geen verdere filtering aangebracht.

Ideeën ophalen in groepjes

Tijdens de sessies zijn inwoners in groepjes uiteen gegaan om samen in gesprek te gaan over de bezuinigingsopgave van gemeente Renkum. Zij hebben per groepje op een groot wit vel hun gezamenlijke ideeën en uitwerkingen genoteerd. Vervolgens heeft per groepje één woordvoerder de ideeën van de groep plenair teruggekoppeld. Allereerst hebben inwoners zich gebogen over de volgende vraag: *‘Waar zou u op bezuinigen?’*

Ideeën

- Bevorderen van burgerparticipatie, bijvoorbeeld bij groenonderhoud. Laat mensen zelf ook wat doen in hun eigen wijk. Dat bevordert de betrokkenheid en scheelt in de kosten.
- Kijk goed wat taken zijn van de gemeente. Mogelijk zijn er taken die daar niet horen en wel veel geld kosten. Kijk of je deze ergens anders kunt onderbrengen.
- Kijk kritisch naar externe inhuur. Wat huurt de gemeente in wat eigenlijk ook door eigen personeel gedaan kan worden?
- Plaats zonnepanelen op daken van de gemeente.
- Kijk kritisch naar bedrijfswagens van de gemeente.
- Probeer het sociaal domein slimmer en efficiënter in te richten.
- Zet vrijwilligers in voor bepaalde klussen. Creëer hiervoor een aantrekkelijk klimaat.

Aandachtspunten

- Het is wenselijk om transparant te zijn naar inwoners over financiën. Een quote: *“De speelruimte die de gemeente heeft is dus eigenlijk veel kleiner dan ik dacht. Dat maakt het besparen en de keuzes die je maakt veel moeilijker.”* Een andere quote: *“Het beeld is dat Airborne de gemeente heel veel geld heeft gekost, maar de werkelijkheid is compleet andersom; het heeft juist geld opgeleverd. Zorg voor de juiste beeldvorming, maar ook voor transparantie.”*
- De gemeente zou juist kunnen kijken waarin ze kunnen investeren om ervoor te zorgen dat bepaalde voorzieningen minder nodig worden. Op die manier ga je automatisch bezuinigen.
- Ga niet bezuinigen op zaken die mensen helpen om zich te ontwikkelen of om zelfvoorzienend te zijn (preventie).

Ideeën ophalen in groepjes

Vervolgens hebben inwoners zich gebogen over de volgende vraag: *'Hoe zou u inkomsten verhogen?'*

Ideeën

- Inwoners geven aan dat een deel van het gemeentehuis ongebruikt is. Verhuur deze ruimten.
- Bevorder het toerisme; meer toeristenbelasting in combinatie met meer voorzieningen. Een quote: *“Zorg het hele jaar door dat de gemeente interessant is voor toerisme. Het is een fantastische gemeente en regio.”*
- Maak de gezondheidszorg meer inkomensafhankelijk. Een quote: *“We hebben in de gemeente best veel vermogende mensen. Zij doen een beroep op de gezondheidszorg en betalen hetzelfde als minima-huishoudens. Daar zou nog iets in geschoven kunnen worden.”*
- Verkoop (een deel van) het onroerend goed van de gemeente. Een quote: *“Dat is kapitaal wat in de stenen zit. Daarnaast maak je dan ook geen kosten meer voor het onderhoud hiervan.”*
- Laat inwoners een grotere eigen bijdrage betalen voor o.a. sport.

Aandachtspunten

- Inwoners geven aan dat zij bereid zijn een grotere eigen bijdrage te betalen voor o.a. sport. Echter, hierbij moet wel rekening gehouden worden met de draagkracht van inwoners. Voorzieningen moeten namelijk toegankelijk blijven voor iedereen.
- Zoek contact en samenwerking met omliggende gemeenten. Ga kennis en ervaringen uitdelen. Een quote: *“Je hoeft het wiel niet opnieuw uit te vinden.”*

Ideeën ophalen in groepjes

Tot slot hebben inwoners zich gebogen over de volgende vraag: *‘Wat zouden uw afwegingen zijn?’*

Ideeën

- Inwoners geven aan dat de ene vereniging wel subsidie krijgt en de andere vereniging niet. Een quote: *“Geef elke vereniging subsidie. Bepaalde verenigingen krijgen dan minder dan voorheen, maar laat de leden zelf iets meer bijbetalen.”*
- Kijk kritisch naar het functioneren van het gemeentelijke apparaat. Wat kun je daarin veranderen? Wat voor gemeente willen we zijn?
- De gemeente kan in sommige gevallen de faciliterende partij zijn in plaats van de financierende partij. Een quote: *“Als burgers met ideeën komen, hoeven zij niet altijd financieel ondersteund te worden. Het kan ook door bijvoorbeeld een ruimte beschikbaar te stellen.”*
- Probeer te kijken hoe de inkomsten verhoogd kunnen worden in plaats van te ‘kaasschaven’ aan de andere kant.

Aandachtspunten

- Als je ergens niet mee te maken hebt (bijv. een jongerenwerker) geef je als inwoner al snel aan dat erop bezuinigd kan worden. Kijk hier echter wel kritisch naar. Het is voor deze mensen namelijk een ‘ver van mijn bed-show’, waardoor zij zelf niet door deze bezuiniging geraakt worden.
- Een quote: *“Mensen zijn vaak bereid om te betalen mits het beeld waarvoor ze betalen kristalhelder is.”*
- Inwoners willen in een gemeente wonen waar (basis)voorzieningen zijn. Het is belangrijk dat de voorzieningen bereikbaar en toegankelijk blijven voor iedereen. Fysiek, maar ook financieel. Daarnaast kunnen leegstaande winkelpanden gevuld worden.

